

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU

z dnia 18 marca 2021 r.

w sprawie „Elbląskiego programu wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2023”

Na podstawie art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2, art. 180 pkt. 1 i art. 182 ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 i z 2021 r. poz. 159) w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378) oraz art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Elbląg.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Elblągu

Antoni Czyżyk

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Elblągu
z dnia

**ELBLĄSKI PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
ORAZ ROZWOJU
SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2021- 2023**

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu
grudzień 2020r.**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	str. 3
2. ANALIZA POTRZEB	str. 6
3. CELE PROGRAMU	str. 20
4. GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁANIA	str. 20
5. BENEFICJENCI PROGRAMU.....	str.21
6. GŁÓWNE ZADANIA PROGRAMU.....	str. 21
7. ZAKŁADANE EFEKTY	str. 22
8. REALIZATORZY PROGRAMU	str. 22
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	str. 23
10. MONITORING PROGRAMU	str. 23
11. EWALUACJA PROGRAMU	str. 23
12. SKŁAD ZESPOŁU ds. OPRACOWANIA PROGRAMU.....	str. 24
13. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ	str. 26

1.WSTĘP

Uregulowania prawne tj. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – obowiązujące od 1 stycznia 2012 roku spowodowały konieczność wprowadzenia przez samorządy istotnej zmiany w podejściu do wspierania i pracy z rodziną.

Ww. ustawa nakłada na samorząd terytorialny obowiązek sporządzania 3 - letnich programów dotyczących wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, zatem opracowanie „Elbląskiego programu wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021 - 2023” wynika z zapisów ww. ustawy. Do końca 2020 roku w naszym mieście realizowane były zadania zawarte w przyjętym przez Radę Miejską „Elbląskim programie wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2018-2020”.

Aktualnie opracowany dokument zawiera działania na rzecz rodziny i dzieci, które były również realizowane w ramach poprzednich Programów (na lata 2012 -2014, 2015 – 2017 oraz 2018 – 2020) i winny być kontynuowane z uwagi na uzyskane pozytywne efekty. Na podstawie wniosków z corocznych ewaluacji Programu na lata 2018 - 2020, w opracowanym obecnie dokumencie wpisano konieczne do realizacji formy wsparcia, jak również zadania niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz zapewnienia bezpieczeństwa elbląskich dzieci.

Głównym założeniem Programu jest uprawnienie rodziny, wychowującej dzieci, a przeżywającej okoliczności mogące skutkować ograniczeniem przez sąd władzy rodzicielskiej (uzależnienie, przemoc, długotrwała choroba, niewydolność wychowawcza) do uzyskania wsparcia w postaci usług: psychologicznych, pedagogicznych, prawnych, mediacji, interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, czy asystentury rodzinnej.

Najważniejsze jest utrzymanie samodzielności i spójności rodziny, w tym zapobieganie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. W odniesieniu do systemu usług oferowanych rodzinom chodzi też o wypracowanie procedur współdziałania osób, zespołów, instytucji i służb oraz skoordynowania ich działań, tak aby rodzina była w centrum ich uwagi i troski – jako podmiot uprawniony do wsparcia, pomocy i pracy. Wsparcie – w ramach lokalnych usług środowiskowych, w tym w postaci asysty rodzinnej – przysługuje teraz wszystkim rodzinom, które samodzielnie nie są w stanie sprostać rolom społecznym, w tym przede wszystkim wynikającym z realizacji władzy rodzicielskiej. Działania wobec rodzin z dziećmi, w tym dobór metod i narzędzi, przebiegać powinny według schematu rozróżniania interwencji od pomagania i wspierania, rozdzielania świadczeń pieniężnych od usług oraz włączania różnych profesjonalistów działających zespołowo.

Głównymi i bezpośrednimi adresatami usług są rodziny z dziećmi, a kierunki pracy służb to:

- prewencja – w odniesieniu do rodzin, w których rozeznano potrzebę z zakresu opieki nad dziećmi,
- interwencja – gdy występuje zagrożenie dobra, bezpieczeństwa, zdrowia i życia dziecka,
- aktywizacja i integracja rodzin – aby radziły sobie z realizacją ról społecznych, w tym rodzicielskich, przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz były zdolne korzystać z usług społecznych na ogólnych zasadach.

Program wskazuje kierunki działań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej, w tym przede

wszystkim skupia się na zapewnieniu odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, stworzeniu odpowiednich warunków do przebywania dzieci oraz zatrudnienia specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną, wyposażonych w odpowiednią wiedzę i umiejętności. Ponadto Program zakłada konieczność umieszczenia dziecka pozbawionego opieki rodziców w placówce opiekuńczo – wychowawczej dopiero po wyczerpaniu wszelkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. Program zawiera także działania jakie należy podjąć na rzecz rodziców biologicznych dziecka po odebraniu go z domu, aby zwiększyć jego szanse na powrót do rodziny naturalnej. Niniejszy dokument przedstawia również działania na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz rodziny zastępcze. Ponadto Program wskazuje na działania jakie podejmowane będą przez Filię Ośrodka Adopcyjnego w Elblągu, ukierunkowane na skuteczne przeprowadzanie procedur adopcyjnych.

Niniejszy Program jest odpowiedzią na realizowane działania w ramach Strategii Rozwoju Elbląga 2020+ oraz „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Elbląga 2020+”.

Opracowanie Programu nastąpiło przy współudziale organizacji pozarządowych i instytucji z terenu Gminy Miasto Elbląg świadczących pomoc na rzecz dziecka i rodziny, z powodu stanu pandemii Covid-19, dzięki nadesłanym materiałom, rozmowom telefonicznym. Realizacja programu będzie oparta na współpracy i współudziale ww. organizacji i instytucji.

Planowane działania w zakresie wspierania rodziny oraz rozwoju pieczy zastępczej realizowane będą w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka;
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017r. poz. 1868.) - (Dz. U. z 2020 r. poz. 920)
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U z 2020 r. poz. 713 z późn. zm)
- 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020r. poz. 821);
- 6) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2020r. poz.1876);
- 7) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720)

2. ANALIZA POTRZEB

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, według stanu na dzień 31.12.2019r. Elbląg jest miastem liczącym 119 317 mieszkańców. W porównaniu do stanu sprzed funkcjonowania 3 - letniego Programu, liczba elblązan zmniejszyła się o 1578 osób. W 2019r. po raz kolejny w Elblągu odnotowano ujemny przyrost naturalny wynoszący – 410, (były 943 urodzenia i 1353 zgony).

Na podstawie danych statystycznych GUS, rynek pracy w Elblągu kształtował się następująco:

- na dzień 31.12.2017r. było zarejestrowanych 3,8 tys. bezrobotnych mieszkańców co stanowiło 9,2 % stopy bezrobocia rejestrowanego osób w wieku aktywności zawodowej
- na dzień 31.12.2018r. było zarejestrowanych 3,4 tys. bezrobotnych mieszkańców, co stanowiło 8,2 % stopy bezrobocia osób aktywnych zawodowo
- na dzień 31.12.2019r. było zarejestrowanych 2,3 tys. bezrobotnych mieszkańców, co stanowiło 5,7 % stopy bezrobocia osób aktywnych zawodowo

Z przedstawionych danych wynika, że liczba osób bezrobotnych rejestrowanych sukcesywnie spada. Jednak w 2020r. pandemia spowodowała problemy na elbląskim rynku pracy. Nastąpił wzrost bezrobotnych, w porównaniu z rokiem ubiegłym. To tendencja, którą obserwujemy w całym województwie warmińsko-mazurskim, czyli brak nowych ofert pracy oraz wzrost zarejestrowanych osób bezrobotnych. W styczniu 2020r. bez pracy było 2583 mieszkańców Elbląga, a już w czerwcu 2020r. było to 3321 osób. Porównując z analogicznym miesiącem roku ubiegłego, nastąpił wzrost o kilkaset osób. W czerwcu 2019 roku bezrobotnych z terenu miasta Elbląga zarejestrowanych w PUP było 2879.

Pozostawanie bez zatrudnienia oddziałuje negatywnie nie tylko na osobę bezrobotną, ale niesie również za sobą niekorzystne konsekwencje dla całej rodziny. Brak zatrudnienia należy do głównych czynników mających wpływ na pogorszenie funkcjonowania rodziny i obniżenie jej standardu życia, niejednokrotnie prowadzi do ograniczenia możliwości zaspokojenia potrzeb podstawowych oraz emocjonalnych wszystkich członków rodziny. Długotrwałe bezrobocie powoduje zmniejszenie środków materialnych i może stać się przyczyną zachwiania poczucia bezpieczeństwa członków rodziny, jak również sprzyjać powstawaniu rozmaitych dysfunkcji społecznych m.in. alkoholizmu, przemocy, chorób psychicznych, a także stać się przyczyną nieprawidłowego wypełniania przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rodzice często sięgają również po środki psychoaktywne. Powyższe naraża rodzinę na rozpad istniejących więzi oraz powoduje zjawisko marginalizacji społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu mając na względzie powyższe jest partnerem w projektach na rzecz osób bezrobotnych realizowanych przez organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie miasta Elbląga. Osoby będące w kręgu zainteresowań tutejszego Ośrodka są jednocześnie uczestnikami realizowanych projektów (np., CIS, „Z wykluczenia do zatrudnienia”, „Niebieska Akademia w Elblągu”, „Ścieżka kariery”).

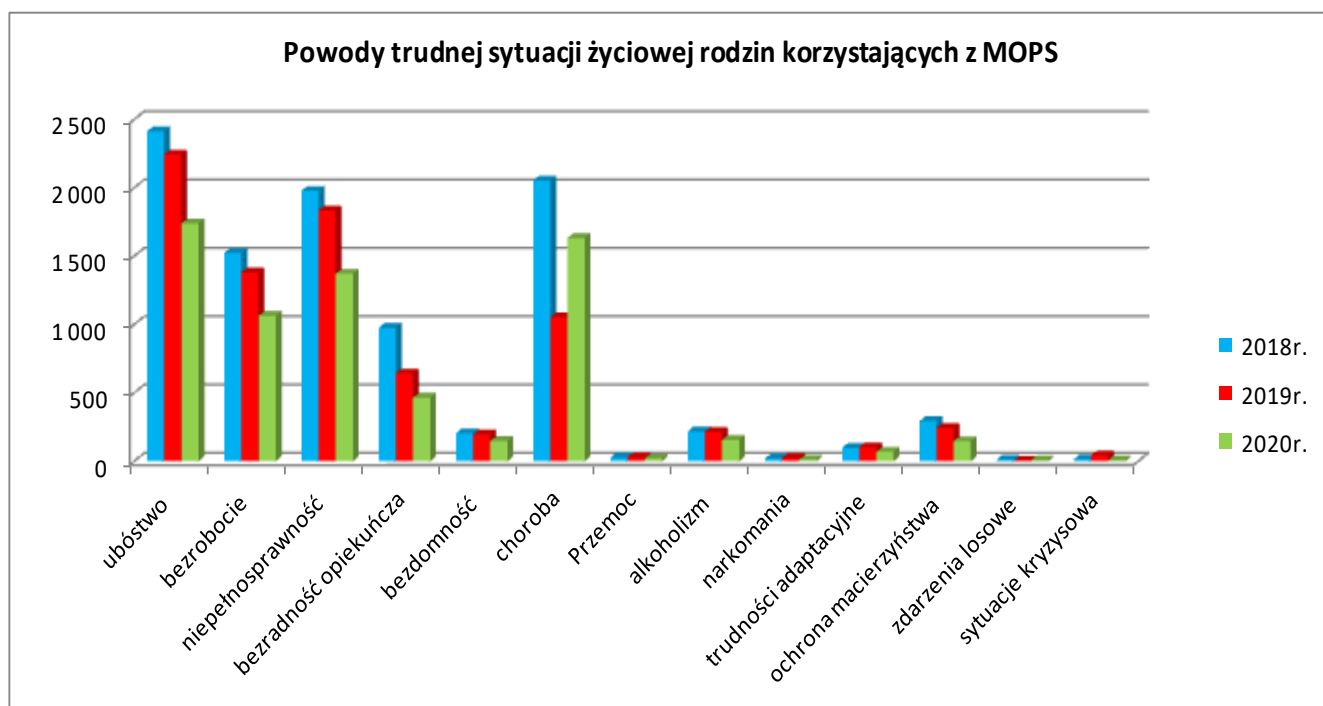
W 2018r. ze wsparcia tutejszego Ośrodka korzystało **4.272 rodzin**, natomiast w 2019r. pomocą zostało objętych **4.028 rodzin**. Dane pokazują, iż liczba wspieranych rodzin zmniejsza się. Natomiast do czerwca 2020r. rodzin, które skorzystały z pomocy MOPS było **3.321**.

Poniższa tabela oraz wykres pokazują szczegółowe powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Tabela nr 1. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy MOPS w latach 2018 - 2019.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2018r.	Liczba rodzin w 2019r.	Liczba rodzin do 30.06.2020r.
Ubóstwo	2.414	2.244	1.739
Bezrobocie	1.523	1.382	1.064
Niepełnosprawność	1.978	1.834	1.372
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	976	643	466
Bezdomność	205	196	148
Długotrwała lub ciężka choroba	2.052	2.052	1.634
Przemoc w rodzinie	28	29	19
Alkoholizm	217	215	156
Narkomania	20	24	12
Trudności w przystosowaniu się do życia po odbyciu kary	97	103	70
Potrzeba ochrony macierzyństwa	294	243	147
Zdarzenia losowe	11	4	6
Sytuacja kryzysowa	15	42	6
Trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0
Potrzeba ochrony w handlu ludźmi	0	0	0
Sieroctwo	2	1	2

Źródło: MOPS w Elblągu

Trzy największe obszary wsparcia mieszkańców Elbląga przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej to ubóstwo, długotrwałe choroby oraz niepełnosprawność. Pomimo zauważalnego spadku w porównaniu do lat poprzednich osób korzystających z pomocy MOPS z powodu ubóstwa (o 675 rodzin) liczba ich jest nadal najwyższa. Na zmniejszenie się liczby rodzin korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka niewątpliwie ma wpływ wprowadzenie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, w tym przede wszystkim wypłata świadczenia wychowawczego. Zauważamy, że rodziny, mimo występowania w nich wielu problemów i trudności, z którymi sobie nie radzą, celowo unikają kontaktu ze służbami pomocowymi, gdyż nie chcą ich ingerencji w życie rodzinne. Kolejne obszary jak długotrwała choroba i niepełnosprawność pokazują trudną zdrowotną kondycję klientów MOPS. Zauważalne są tendencje spadkowe jeśli chodzi o klientów ubiegających się o pomoc z powodu braku pracy. W ciągu dwóch ostatnich lat ilość ich spadła o 459 rodzin. Prognozujemy jednak że możliwe są w tym obszarze wzrosty z powodu wpływu pandemii koronawirusa na sytuację ekonomiczną – gospodarczą miasta. Podobne, spadkowe tendencje utrzymują się wśród liczby rodzin w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Jest to znaczny spadek w porównaniu z rokiem 2011, gdy tych rodzin było 1.291 (rok poprzedzający funkcjonowanie pierwszego 3 - letniego Programu). Spadek ten dotyczy jednak jedynie ilości rodzin, co może wynikać z ogólnego spadku rodzin korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka. Niepokojąca jest jednak złożoność i wielorakość problemów występujących w tych rodzinach. Często problemami które towarzyszą tym rodzinom są uzależnienia oraz przemoc.

Problem alkoholizmu w latach 2018 – 2019 pozostaje niemal na takim samym poziomie, przy czym liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka spada. Można zatem wnioskować, iż jest to nadal bardzo istotny problem.

Na terenie Elbląga funkcjonują 3 poradnie zajmujące się terapią uzależnień, w tym przede wszystkim choroby alkoholowej oraz narkomanii. Są to:

- Centrum Odwykowo - Terapeutyczne przy ul. Trybunalskiej 11
- Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Królewieckiej 197
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza" przy ul. Królewieckiej 197
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR przy ul. Bema 80.

Ponadto pomoc osobom uzależnionym od alkoholu świadczy Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działający w jej strukturach Zespół ds. Lecznictwa Odwykowego. Działalność tego zespołu obrazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2. Działalność Zespołu ds. Lecznictwa Odwykowego

Rok	2015	2016	2017	2018	2019 (do 30.11.2019)
Ilość nowych wniosków zgłoszonych do MKRPA	152	136	142	137	121
Ilość osób objętych motywowaniem do leczenia odwykowego	262	209	240	237	263
Ilość wniosków skierowanych do sądu o zastosowanie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	48	57	54	41	23

Problem uzależnienia dotyka również osoby niepełnoletnie, ilość osób poniżej 18 roku życia korzystających z porad w zakresie leczenia uzależnień przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Liczba osób do 18 r. ż. objętych usługami w ramach leczenia uzależnień:

Rok	2017	2018	2019	2020 (do 30.06.2020r.)
Ilość osób do 18 r. ż.	66	54	89	87

Źródło: Poradnia Karan w Elblągu

Kolejny problem, mający wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin stanowi demoralizacja i przestępczość wśród nieletnich. Szczegóły w zakresie popełnionych czynów karalnych w latach 2017 - 2020 zawiera tabela nr 4.

Tabela nr 4. Liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich

CZYNY KARALNE NIELETNICH			
2017r.	2018r.	2019r.	2020r. (do 30.06.2020r.)
110	68	44	13

Źródło: Komenda Miejska Policji w Elblągu

Jak wynika z powyższej tabeli następuje stały spadek ilości czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Tabela 5 zawiera ilość spraw dotyczących nieletnich skierowanych przez Zespół Wykroczeń KMP Elbląg do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.

Tabela nr 5. Liczba spraw skierowanych do Sądu

Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich			
Lata	2018r.	2019r.	2020r. (do 30.06.2020r.)
Ilość spraw	131	111	56

Źródło: Komenda Miejska Policji w Elblągu

Jak pokazują powyższe dane następuje spadek spraw kierowanych do Sądu w sprawach nieletnich.

Tabela nr 6. Ilość spraw dotyczących nieletnich pod wpływem alkoholu

Ilość spraw dotyczących nieletnich pod wpływem alkoholu skierowanych do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich			
Lata	2018r.	2019r.	2020r. (do 30.06.2020r.)
Ilość spraw	9	32	7

Źródło: Komenda Miejska Policji w Elblągu

Jak wskazują dane w powyższej tabeli w 2019r. nastąpił znaczny wzrost spraw dotyczących nieletnich pod wpływem alkoholu.

Mimo spadku ilości czynów karalnych popełnianych przez nieletnich nadal dużym problemem jest demoralizacja dzieci i młodzieży oraz zagrożenie niedostosowaniem społecznym przejawiające się w dużej mierze brakiem realizacji obowiązku szkolnego. W takich sytuacjach na mocy postanowienia sądu młodzież

kierowana jest do młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Te placówki przeznaczone są dla dzieci i młodzieży wymagających specjalnej organizacji nauki i wychowania. Do MOW kierowani są młodzi ludzie, którzy uciekają z domu, dotknięci uzależnieniami, popełniający czyny karalne (kradzieże czy bójki) A także ci, którzy mają trudności w nauce, wagarują i dlatego wymagają innych metod wychowania niż dotychczasowe.

Tabela nr 7 Liczba wydanych skierowań do MOW

Rok	2017	2018	2019	2020 (do 30.06.2020r.)
Liczba skierowań dla dzieci i młodzieży do MOW	35	48	60	20

Źródło: Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Elblągu

W roku 2017 I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przeprowadził nadzór nad sprawowaniem władzy rodzicielskiej w 373 rodzinach. W 2018 roku było to 365 spraw, w 2019 – 360 spraw. Jak wynika z przedstawionych danych liczba nadzorów nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej w latach 2017 - 2019 utrzymywała się na podobnym poziomie, natomiast do 30 czerwca 2020r. było tych spraw 359.

Liczba nadzorów sprawowanych przez kuratorów nad nieletnimi w 2017 roku wynosiła 204, w 2018r. – 173, w 2019r. – 157, natomiast do 30 czerwca 2020r. było to 136 nadzorów. Z powyższych danych wynika, że liczba nadzorów systematycznie zmniejsza się. Biorąc pod uwagę lata 2017 i 2019 jest to spadek o 23%.

Priorytetem Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest utrzymywanie dzieci w ich naturalnym środowisku i wzmocnienie działań profilaktycznych, w tym doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu dziecka do rodziny. Obecne działania MOPS zmierzają w kierunku odpowiedniego wspierania całej rodziny, nie tylko koncentracji aktywności na dziecku. W 2017 roku 79 rodzin objęto wsparciem asystenta rodziny, w 2018 roku było to 96 rodzin, w 2019 roku – 110 rodzin, zaś w 2020r. – 98 rodzin (stan na 30.06.2020r.). Powyższe dane wskazują, iż wsparcie asystenta w rodzinach w których występują różnorakie problemy jest istotną formą pomocy świadczoną przez tutejszy Ośrodek. Należy podkreślić, iż trudności, które występują w rodzinach są bardzo złożone, co w znacznym stopniu utrudnia asystentom sporządzania diagnozy i opracowanie planu pomocy. Rodziny objęte wsparciem asystenta otrzymują kompleksową pomoc w rozwiązywaniu swoich problemów. W latach 2017 – 2019 łącznie w 25 rodzinach zostało zakończone wsparcie asystenta rodziny z uwagi na zrealizowanie planu pomocy rodzinie i tym samym usamodzielnienie się rodziny. Powodzenie usług asystenta rodziny w bardzo dużej mierze zależy od wewnętrznej motywacji rodziny do zmiany i poprawy swojego funkcjonowania oraz bieżącej współpracy z asystentem rodziny. Wzrost liczby rodzin wymagających pomocy w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych wiąże się z koniecznością wzrostu zatrudnienia asystentów rodziny. Aktualnie z rodzinami pracuje 7 asystentów rodziny.

Mając na uwadze, iż zwiększyła się liczba rodzin, które wymagają wsparcia, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej powstał od 15 września 2020r. zespół ds. pracy socjalnej, w skład którego wchodzi 7 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni pracują z rodzinami, które wymagają świadczenia usług w zakresie edukacji podnoszącej kompetencje rodzicielskie, prowadzenia gospodarstwa domowego, a także działań profilaktycznych, motywujących (zdobycie pracy, walka z uzależnieniami, poprawa kontaktów z członkami rodzin), kontaktowania z instytucjami. Obecnie pracą socjalną objęte są 203 rodziny.

Celem zapobiegania rozwojowi trudnych sytuacji w rodzinach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu wprowadza niezbędne działania zmierzające do wzmocnienia kompetencji rodzicielskich. Działania wspomagające

i wspierające rodzinę pozwalają na wzmocnienie jej podstawowych funkcji oraz minimalizują dysfunkcje, a tym samym ograniczają wzrost liczby postanowień sądu rodzinnego ograniczających lub pozbawiających rodziców władzy rodzicielskiej.

Standardem przyjętym przez MOPS jest szeroko pojęta pomoc specjalistyczna udzielana rodzinom dysfunkcyjnym. Osoby borykające się z trudną sytuacją mają możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego w MOPS. Są to m.in. konsultacje w zakresie problemów rodzinnych, przemocy w rodzinie oraz prowadzone indywidualne terapie. Ich liczba stale wzrasta. W 2017r. psycholog udzielił 297 porad i konsultacji, w 2018r. – 320, a w 2019r. - 421. Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, terapeutyczne, prawne, socjalne, pedagogiczne, medyczne) świadczone jest również w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, który funkcjonuje w strukturach MOPS. W 2017r. udzielono 1.599 porad (tj. 1.106 dla mieszkańców Ośrodka i 493 dla osób nie przebywających w Ośrodku. W 2018r. - 1.807 porad (analogicznie 1.308 i 493), natomiast w 2019r. –p 1.799 porad (1.162 i 637).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego, które mają za zadanie wspieranie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w tego rodzaju placówkach. Aktualnie w Elblągu funkcjonują trzy placówki wsparcia dziennego, w tym jedna jako placówka opiekuńcza oraz dwie jako placówki specjalistyczne. Placówki te prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Tabela nr 8. Liczba miejsc i dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego

Lata	Liczba placówek wsparcia dziennego	Ilość miejsc w placówkach wsparcia dziennego	Liczba dzieci faktycznie uczęszczających do placówek wsparcia dziennego
2017r.	4	100	90
2018r.	5	100	86
2019r.	5	100	91
2020r. (stan na 30.06.2020r.)	3	80	59

Z uwagi na dobro małoletnich na terenie Miasta Elbląga umieszczano dzieci w zastępczych formach opieki na podstawie postanowień sądowych oraz w wyniku interwencji w środowisku. Dzięki podjętym interwencjom zminimalizowano skutki sytuacji kryzysowych występujących w rodzinach.

Tabela nr 9. Liczba podjętych interwencji w wyniku, których umieszczono dzieci w pieczy zastępczej

Lata	Liczba interwencji	Liczba odebranych dzieci
2017	12	22
2018	12	18
2019	23	35
2020 (do 30.06.2020r.)	3	7

Liczba rodzin zastępczych oraz wychowujących się w nich dzieci od kilku lat systematycznie spada. Dotyczy to głównie rodzin zastępczych spokrewnionych (2017r. – 151 rodzin, 2018r. – 145 rodzin, 2019r. – 136 rodzin, 30.06.2020r. – 123 rodziny). Jednak ilość dzieci nowo umieszczanych w pieczy zastępczej utrzymuje się na podobnym poziomie (tabela nr 10). Tutejszy Ośrodek podejmuje działania na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki nad dziećmi. Jednak brakuje kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe. Aktualnie funkcjonuje 15 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 3 pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. W 2020r. wydano kwalifikacje jednej rodzinie zastępczej niezawodowej, która w przyszłości, po zdobyciu odpowiedniego doświadczenia może zostać rodziną zastępczą zawodową.

Tabela nr 10. Liczba dzieci umieszczana w zastępczych formach opieki w latach 2017 - 2020.

Rok	2017	2018	2019	2020 (30.06.2020r.)
Liczba rodzin objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej/specjalisty pracy z rodziną/pedagoga	222	211	196	180
Liczba dzieci umieszczona w zastępczych formach opieki	356	334	325	278
Liczba nowo umieszczonych dzieci w rodzinach zastępczych	51	55	52	28

Zródło: MOPS w Elblągu.

Oprócz rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Elbląga funkcjonuje instytucjonalna piecza zastępcza, w której wchodzi 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze, oferujące na 72 miejsca, w tym:

- 14 miejsc w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1, mieszczącej się przy ul. Chrobrego

4/1A

- 14 miejsc w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2, mieszczącej się przy ul. Chrobrego 4/2A
- 30 miejsc w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 mieszczącej się przy ul. Mazurskiej 6
- 14 miejsc w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 4 typu specjalistyczno – terapeutycznego, mieszczącej się przy ul. Chrobrego 4

Nadmienić należy, iż w 2020r. z przekształcenia Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej powstała Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4 typu specjalistyczno – terapeutycznego, która przeznaczona jest dla dzieci z trudnościami. Przekształcanie placówki było konieczne z uwagi na konieczność osiągnięcia standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej czyli liczbę dzieci - 14. Natomiast typ placówki – specjalistyczno – terapeutyczny jest wynikiem potrzeb dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z dniem 1 stycznia 2021r. nastąpi również przekształcenie POW Nr 3 w dwie placówki po 14 wychowanków, będzie to Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 i Nr 5.

Tabela nr 11 przedstawia wykorzystanie miejsc w funkcjonujących na terenie miasta placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

Tabela nr 11. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2020r.

Nazwa placówki	Liczba dzieci narastająco	Liczba dzieci na stan 30.11.2020r.
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1	20	14
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2	23	14
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3	41	34
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 4	17	14

Źródło: MOPS w Elblągu

Tabela Nr 12. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2017 – 2020.

Rok	Liczba dzieci	Liczba nowoprzyjętych dzieci
2017	112	21
2018	84	32
2019	87	21
2020 (stan na dzień 30.11.2020r.)	76	26

Źródło: MOPS w Elblągu

Z analizy powyższych danych wynika, że liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych zmniejszyła się. Wynika to z faktu, iż obowiązujące standardy pozwalają na funkcjonowanie placówek przeznaczonych dla 14 wychowanków. Jednak liczba dzieci kierowanych co roku do placówek utrzymuje się na podobnym poziomie.

Od 2013r. na terenie Elbląga funkcjonują cztery placówki, od 2021 będzie ich pięć. Każda z nich będzie przeznaczona dla 14 wychowanków, zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatem łącznie elbląskie placówki będą przeznaczone dla 72 wychowanków. Powyższe powoduje trudności

w realizacji postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Nadmienić należy, iż aktualnie w placówkach poza Elblągiem przebywa pięcioro dzieci. Sytuacja taka wynika z faktu braku miejsc w elbląskich placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2013 – 2014 oraz z innych potrzeb, np. konieczności umieszczenia dzieci poza Elblągiem, gdyż tak postanowił Sąd Rejonowy w Elblągu, czy też stanu zdrowia dzieci i potrzeby umieszczenia małoletnich w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu specjalistyczno – terapeutycznego lub w regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej.

Na koniec listopada 2020r. 5 dzieci umieszczonych było w następujących placówkach poza Elblągiem:

- 2 dzieci w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Gdańsku.
- 1 dziecko w Domu Dziecka w Szczytnie
- 2 dzieci w Domu dla Dzieci i Młodzieży w Morągu (od 26 listopada 2020r. w wyniku rozwiązania rodziny zastępczej zamieszkującej na terenie innego powiatu a wychowującej dzieci z terenu miasta Elbląga).

Nastąpiło zmniejszenie liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Elblągiem, co wynika głównie z opuszczania przez wychowanków placówek w związku z uzyskiwaniem pełnoletności.

W trosce o potrzebę maksymalnego zredukowania traumatycznych przeżyć trudnych dla dzieci sytuacji, szczególnie u tych najmłodszych do 10 roku życia, standardy Ośrodka zakładają, że dzieci odbierane ze środowisk dysfunkcyjnych trafiają bezpośrednio do rodzin zastępczych, a jedynie w ostateczności przy braku rodzin zastępczych do placówek opiekuńczo – wychowawczych. W 2020r (stan na dzień 30.06.2020r.) na 26 dzieci skierowanych do placówek opiekuńczo – wychowawczych 7 to dzieci poniżej 10 roku życia, w tym dwoje to dzieci wychowanek placówki, a pięcioro zostało umieszczonych wspólnie ze starszym rodzeństwem. W tym samym czasie do rodzin zastępczych trafiło 28 dzieci. Ośrodek stara się, aby dzieci poniżej 10 roku życia nie trafiały do placówek opiekuńczo – wychowawczych. Jednocześnie należy wskazać, że obecnie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych przebywają trzy młodociane matki z trojgiem swoich dzieci. Wynika stąd potrzeba dostosowania warunków dla młodych matek i niemowląt (a w przyszłości małych dzieci) oraz zapewnienie im wsparcia, szczególnie pedagogicznego, w sprawach opiekuńczo – wychowawczych tak, aby po opuszczeniu placówki były jak najlepiej przygotowane do samodzielnego pełnienia funkcji rodzicielskich.

Tutejszy Ośrodek rokrocznie podejmuje działania, które mają na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców biologicznych, aby umożliwić powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej. Od 2016 co roku organizowane są szkolenia dla rodziców naturalnych podnoszące ich kompetencje opiekuńczo – wychowawcze, w których uczestniczą osoby starające się o powrót dzieci z pieczy zastępczej lub rodzice, gdzie istnieje zagrożenie umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną.

Tabela Nr 13. Liczba dzieci powracających z różnych form pieczy zastępczej do rodziny naturalnej w latach 2017 – 2020.

Rok	Liczba dzieci
2017	13
2018	18
2019	18
2020 (stan na dzień 30.06.2020r.)	3

Źródło: MOPS w Elblągu

Pełnoletni wychowankowie instytucjonalnej jak i rodzinnej pieczy zastępczej po uzyskaniu pełnoletności mogą rozpocząć proces usamodzielnienia. W ramach tego procesu wychowankowie obejmowani są pomocą finansową na czas kontynuowania nauki, bez względu na osiągnięte dochody oraz pomocą pieniężną na usamodzielnienie się, czy też zagospodarowanie, które jest uzależnione od osiągniętych dochodów. W 2020r. procesem usamodzielniania jest objętych ogółem 83 wychowanków, z czego:

- 35 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych
- 48 wychowanków z rodzin zastępczych

Kolejną z form pomocy dla usamodzielnianych wychowanków jest możliwość okresowego zamieszkania w mieszkaniach chronionych. Na terenie Elbląga funkcjonują mieszkania chronione, w tym dwa przy ul. Szarych Szeregów, z maksymalnie 8 miejscami. Obecnie przebywa w nich 7 usamodzielnianych wychowanków (stan na 30 listopada 2020r.). Mieszkanie chronione położone przy ul. Gwiazdnej, jest w trakcie remontu. Będzie ono przeznaczone dla matek z małoletnimi dziećmi, w tym także dla usamodzielnianych wychowanek pieczy zastępczej z dziećmi.

Reasumując, mając na względzie dobro dzieci przebywających w rodzinach z wieloma problemami przy uwzględnieniu możliwości i doświadczenia pomocowego zaangażowanych instytucji i organizacji, niezbędne jest dalsze prowadzenie wsparcia w zakresie wzmacniania kompetencji wychowawczych rodziców biologicznych, umiejętności radzenia z trudnościami oraz konieczność: zwiększania liczby rodzin zastępczych, zwiększania liczby asystentów rodziny, a także miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych zabezpieczających realizację postanowień sądu.

W związku z zaistniałą sytuacją związaną z epidemią Covid -19 pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, a także pracownicy innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny podejmują działania

związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV2 stosując rekomendacje Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, Zarządzenia Prezydenta Miasta Elbląg.

Mimo sytuacji pandemii podejmowane są wszelkie możliwe działania umożliwiające ciągłość realizacji zadań z zakresu pomocy i wspierania rodzin i wychowujących się w nich dzieci.

Priorytetem jest stałe monitorowanie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, problemem przemocy, czy uzależnień. Pracownicy, zgodnie z zaleceniami na bieżąco dokonują analizy sytuacji rodzin, utrzymują stały kontakt z podopiecznymi, telefoniczny, poprzez komunikatory internetowe lub osobisty przy zachowaniu reżimu sanitarnego. Podejmują również interdyscyplinarną współpracę z przedstawicielami innych służb, instytucji czy organizacji, szczególnie w środowiskach, gdzie może być zagrożone dobro dziecka. Zarówno asystencji rodziny jak i pracownicy socjalni prowadzą działania edukacyjne związane z zachowaniem zasad higieny wskazanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego, informują o aktualnych obostrzeniach wynikających z wydawanych rozporządzeń, zaleceń. Podejmują także działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

3. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Sprawne funkcjonowanie systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasto Elbląg.

Cele szczegółowe:

- Zapewnienie oferty pomocowej rodzinom wieloproblemowym
- Zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej
- Doskonalenie systemu pieczy instytucjonalnej przy jednoczesnym nadanym priorytecie dla rodzinnej pieczy zastępczej
- Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej
- Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom adopcyjnym
- Zwiększenie kompetencji kadr wspierających rodziny i dzieci

4. GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁANIA

- Rodziny naturalne z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi
- Rodzinna piecza zastępcza
- Instytucjonalna piecza zastępcza
- Rodziny adopcyjne
- Kadra świadcząca usługi na rzecz dziecka i rodziny

5. BENEFICJENCI PROGRAMU

- Dzieci przebywające lub zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej
- Rodzice naturalni mający trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci
- Rodziny zastępcze
- Usamodzielniani wychowankowie
- Kandydaci na rodziny zastępcze i adopcyjne

- Przedstawiciele instytucji i organizacji pomocowych świadczących usługi na rzecz dziecka i rodziny

6. GŁÓWNE ZADANIA PROGRAMU

- Praca z rodzinami wieloproblemowymi, zagrożonymi odebraniem dziecka, bezradnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcjonalności
- Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej
- Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej
- Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
- Rozwój systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Realizacja zadań związanych z przysposobieniem dziecka
- Praca z rodzinami biologicznymi dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej
- Praca z rodziną naturalną po powrocie dziecka z pieczy zastępczej
- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej, placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz innych podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie

7. ZAKŁADANE EFEKTY

- sprawne funkcjonowanie systemu pieczy zastępczej, w tym wzrost liczby rodzin zastępczych oraz dostosowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych do obowiązujących standardów
- zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych poza rodziną naturalną
- zwiększenie liczby dzieci powracających do rodzin naturalnych
- wzrost zatrudnienia asystentów rodziny
- wspieranie istniejących rodzin zastępczych poprzez podejmowanie działań przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu i rutynie oraz działań mających ułatwić radzenie sobie z codziennymi trudnościami
- rozpropagowanie inicjatyw, metod pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych
- zwiększenie dostępu do szkoleń kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych
- podniesienie jakości usług świadczonych przez pracowników instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz rodzin z dziećmi

8. REALIZATORZY PROGRAMU

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu - koordynator programu**
- Urząd Miejski w Elblągu, w tym:
 - Departament Zdrowia i Spraw Społecznych
 - Departament Edukacji
- Szkoły
- Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne w Elblągu
- Sąd Rejonowy w Elblągu
- Kuratorzy Sądowi w Elblągu
- Komenda Miejska Policji w Elblągu
- Ośrodek Adopcyjny filia w Elblągu
- organizacje pozarządowe
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków:

- budżetu Gminy Miasto Elbląg
- budżetu państwa
- państwowych funduszy celowych
- funduszy unijnych lub innych zagranicznych mechanizmów finansowania

10. MONITORING PROGRAMU

W celu zapewnienia zgodności realizacji Programu z ustalonymi założeniami i celami koordynator Programu, tj. Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Elblągu będzie prowadził stały monitoring, który będzie polegał na zbieraniu, danych dotyczących zrealizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizowanych zadań, raz do roku będzie przekazywane do zaakceptowania przez Prezydenta Miasta Elbląga po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Komisję Spraw Społecznych i Samorządowych Rady Miejskiej w Elblągu.

11. EWALUACJA PROGRAMU

W ramach ewaluacji zostaną podjęte działania mające na celu zbadanie skuteczności realizowanego Programu. Prowadzona ewaluacja będzie opierała się na analizie zastosowanych form wsparcia i metod pracy. Ponadto ewaluacja oparta będzie na analizie danych porównawczych i osiągniętych wskaźnikach.

Działania realizowane w ramach opracowanego Programu mają charakter otwarty i w zależności od zgłaszanych potrzeb będą podlegały corocznej weryfikacji.

12. SKŁAD ZESPOŁU ds. OPRACOWANIA PROGRAMU

1. Beata Kulesza – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu
2. Magdalena Falkowska - kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
3. Mariola Czerpińska – zastępca kierownika Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
4. Justyna Rybak – zastępca kierownika Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
5. Dorota Zajac – Departament Zdrowia i spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu
6. Anna Sołtyk - Stowarzyszenie KARAN w Elblągu
7. Franciszek Dawgul - Starszy wychowawca – koordynator Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 1 w Elblągu
8. Magdalena Olejarz – Starszy wychowawca – koordynator Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 2 w Elblągu
9. Małgorzata Palczewska Starszy wychowawca – koordynator Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 4 w Elblągu
10. Joanna Wasielewska – Starszy wychowawca – koordynator Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 3 w Elblągu
11. Małgorzata Bilewicz – Kierownik Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie Filia w Elblągu
12. Krystyna Jaskułowska - Budzyńska Szpital Miejski w Elblągu
13. Renata Lewkowicz – Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu
14. Justyna Prokopska – Departament Edukacji i Sportu Urzędu Miejskiego w Elblągu
15. Agnieszka Siulecka – kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Elblągu
16. Paweł Pisarski – kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Elblągu
17. Elżbieta Cieplucha – Zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego
18. Marcin Gągalski – Komenda Miejska Policji w Elblągu

19. Joanna Żbikowska – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2 w Elblągu
20. Barbara Uhryn - Dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Elblągu
21. Jolanta Lachowska – koordynator w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
22. Katarzyna Łuciów - koordynator w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
23. Dorota Połubińska - koordynator w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
24. Izabela Jędrzyńska - koordynator w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
25. Alicja Hałaburda – pracownik socjalny w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
26. Olga Głotkowska – asystent rodziny w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
27. Katarzyna Nowomiejska - asystent rodziny w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
28. Weronika Kotlewska - pracownik socjalny w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu
29. Roland Czyż – pracownik socjalny w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPS w Elblągu

13. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

OBSZAR DZIAŁANIA: Rodziny naturalne przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych						
Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1 : Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze						
1. Praca z rodzinami zagrożonymi odebraniem dziecka, niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcjonalności	1.1. Stały monitoring środowisk rodzin w obszarze dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych.	1. Stworzenie aktualnej bazy środowisk zagrożonych.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Kuratorzy Sądowi. 3. Dzielnicy KMP	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych
	1.2. Podejmowanie interwencji kryzysowej poprzez reagowanie na sygnały (w tym anonimowe) dotyczące zaniedbywania, krzywdzenia dzieci, itp.	1. Zminimalizowanie sytuacji kryzysowych.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Kuratorzy Sądowi. 3. Komenda Miejska Policji.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba podjętych interwencji
	1.3 .Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (radca, psycholog, psychiatra) oraz mediacji w sprawach rodzinnych.	1. Poprawa relacji w rodzinie. 2. Zmniejszenie konfliktów rodzinnych.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba udzielonych porad - liczba osób objętych specjalistycznym poradnictwem
	1.4 . Prowadzenie indywidualnych konsultacji z psychologiem, pedagogiem i doradcą zawodowym oraz terapii indywidualnej i rodzinnej. Organizowanie prelekcji tematycznych i warsztatów dla rodziców.	1. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.	1. Poradnie Psychologiczne - Pedagogiczne	2021-2023	Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne	- liczba przeprowadzonych konsultacji, terapii, prelekcji i warsztatów
	1.5 Prowadzenie działań o charakterze psychoedukacyjnym i profilaktycznym wśród dzieci i młodzieży dotyczących zagrożeń związanych z: - cyberprzestrzenią	1. Zaznajomienie dzieci i młodzieży z istniejącymi zagrożeniami.	1. Urząd Miejski. 2. Szkoły i placówki oświatowe, w tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne 3. Komenda Miejska Policji	2021-2023	Urząd Miejski Departament Edukacji.	- liczba przeprowadzonych zajęć wśród dzieci i młodzieży

	- substancjami psychoaktywnymi - zaburzeniami odżywiania oraz wspomagających wychowawczą funkcję rodziny.		4. Sanepid 5. inne instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie			
	1.6 Objęcie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej pomocą w formie dożywiania w szkole oraz umożliwienia skorzystania z różnych form wypoczynku.	1. Zapewnienie ciepłego posiłku. 2. Wzmocnienie i utrwalenie oddziaływań wychowawczo – terapeutycznych. 3. Udzielenie pomocy rodzinom w zapewnieniu opieki nad dziećmi.	1. Urząd Miejski. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 3. Organizacje pozarządowe.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba dzieci objętych dożywianiem w szkole oraz wypoczynkiem
	1.7. Powoływanie zespołów interdyscyplinarnych na rzecz wspierania i ochrony dziecka i rodziny.	1. Opracowanie planu pomocy dla rodziny uwzględniającego możliwości wdrożenia wielopłaszczyznowej pomocy. 2.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba powołanych zespołów interdyscyplinarnych
	1.8. Objęcie rodzin pracą socjalną.	1. Zwiększenie oferty pomocowej dla rodzin, w tym rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych odebraniem dziecka do pieczy zastępczej. 2. Zatrudnianie co najmniej 7 pracowników socjalnych rokrocznie.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba pracowników socjalnych - liczba rodzin objętych pracą socjalną
	1.9 Objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny.	1. Zwiększenie wsparcia rodzin, w tym rodzin niewydolnych, zagrożonych odebraniem dziecka do pieczy zastępczej. 2. Zatrudnianie co najmniej 7 asystentów rodzinnych rokrocznie.	2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

	1.10 Zatrudnianie rodzin wspierających w rozwiązywaniu problemów konkretnej rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	1. Wzmocnienie rodziny naturalnej w wypełnianiu jej ról.	1.Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zwartych umów z rodzinami wspierającymi
	1.11.Prowadzenie warsztatów dla rodziców, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz wdrażanie nowych form i metod pracy z rodziną: konferencja grupy rodzinnej - KGR, krótkoterminowa terapia skoncentrowana na rozwiązaniu problemu –TSR, wykłady.	1. Podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców.	1.Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba przeprowadzonych warsztatów - liczba osób uczestniczących w warsztatach
	1.12. Tworzenie przestrzeni do wspólnego spędzania czasu w różnorodnych formach np. tydzień bliskości, banki czasu.	1. Poprawa relacji między członkami rodziny i wzmacnianie więzi emocjonalnych w rodzinie.	1. ESWiP 2.Inne instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zorganizowanych zajęć
	1.13. Pomoc wolontarystyczna.	1. Wprowadzenie pozytywnych zmian w życiu dziecka poprzez pokazanie nowych form spędzania czasu wolnego.	1. Organizacje pozarządowe. 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin objętych wolontariatem
	1.14. Zatrudnienie streetworkerów.	1.Stworzenie możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego – zatrudnienie co najmniej 1 pedagoga ulicy.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Organizacje pozarządowe	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zatrudnionych streetwokerów

	1.15. Wspieranie istniejących placówek wsparcia dziennego.	1. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin wymagających wsparcia w sposób zapewniający różnorodność form pracy oraz wysoki standard usług.	1. Urząd Miejski. 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 3. Organizacje pozarządowe.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba placówek wsparcia dziennego w tym nowoutworzonych - liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego
	1.16. Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz pomocy materialnej dla uczących się dzieci i młodzieży (stypendia socjalne i naukowe).	1. Zwiększenie wsparcia finansowego dla dzieci i młodzieży.	1. Urząd Miejski 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Edukacji	- liczba dzieci i młodzieży objętych funduszami stypendialnymi
	1.17. Prowadzenie kampanii lokalnej zapobiegającej krzywdzeniu dzieci.	1. Aktualizacja informatora zawierającego bazę instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. 2. Przygotowanie i emisja w lokalnych mediach spotu uświadamiającego mieszkańców miasta Elbląga o konieczności reagowania i informowania odpowiednich służb o sytuacjach związanych z zaniedbywaniem i krzywdzeniem dzieci (co najmniej 1 kampania rocznie).	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Organizacje pozarządowe.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zorganizowanych kampanii

CEL 2: Zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej						
1. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonymi w pieczy zastępczej	1.1. Przygotowanie rodziny naturalnej do powrotu dziecka z pieczy zastępczej poprzez objęcie jej pracą socjalną.	1. Sporządzenie planu pracy przez pracownika socjalnego z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych
	1.2. Zatrudnienie asystenta rodziny.	1. Zatrudnianie co najmniej 5 asystentów rodzinnych rokrocznie. 2. Skrócenie okresu powrotu dziecka do środowiska rodzinnego.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zatrudnionych asystentów rodziny
	1.3. Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską.	1. Umożliwienie rodzicom dostępu m.in. do: - warsztatów z zakresu umiejętności wychowawczych i rozwoju osobistego, - poradnictwa prawnego, - grup samopomocowych, - poradnictwa psychologicznego, - terapii psychologicznych, - KGR. 2. Poprawa	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba lokalnych programów z zakresu wspierania rodziny, - liczba podmiotów realizujących programy z zakresu wspierania rodziny - liczba rodzin naturalnych objętych specjalistycznymi szkoleniami

		funkcjonowania rodziny naturalnej w celu umożliwienia powrotu dziecka.				
2. Wsparcie rodziny naturalnej, do której powróciło dziecko z pieczy zastępczej	2.1. Stałe monitorowanie sytuacji dziecka, które postanowieniem sądu wróciło do rodziny naturalnej.	1. Zapobieganie występowania sytuacji kryzysowych związanych z nienależytą opieką nad dzieckiem.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin objętych pracą socjalną oraz wsparciem asystenta rodziny, do których powróciło dziecko z pieczy zastępczej
	2.2. Szeroko rozumiane działania wspierające rodzinę i dziecko (wskazane w Celu nr 1 niniejszego obszaru)	1. Wyeliminowanie negatywnych zjawisk utrudniających prawidłowe funkcjonowanie rodziny.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	

OBSZAR DZIAŁANIA: Instytucjonalna piecza zastępcza						
Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat zadania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1: Rozwój instytucjonalnej pieczy zastępczej						
1. Zorganizowanie kompleksowego systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej.	1.1. Prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych, zgodnie z obowiązującymi standardami.	1. Zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom.	1. Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych - liczba funkcjonujących placówek opiekuńczo – wychowawczych
	1.2. Wspieranie wychowanków przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w ich procesie usamodzielnienia poprzez zapewnianie dzieciom przebywającym specjalistycznej pomocy: psychologicznej, socjoterapeutycznej oraz innowacji pedagogicznych.	1. Zminimalizowanie problemu drugoroczności wśród wychowanków. 2. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań u wychowanków. 3. Zmotywowanie wychowanków do pozytywnego nastawienia do nauki szkolnej.	1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba przeprowadzonych warsztatów na rzecz wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych - liczba wychowanków uczęszczających na dodatkowe zajęcia
	1.3 Ścisła współpraca placówek opiekuńczo - wychowawczych z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej i rodzicami biologicznymi.	1. Zmniejszenie liczby dzieci poniżej 10 roku życia umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	1. Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych 2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze. 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba dzieci kierowanych do placówek, w tym poniżej 10 roku życia

	1.4.Realizacja projektów profilaktycznych na rzecz wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.	1. Zwiększenie pomocy specjalistycznej dla wychowanków.	1. Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych 2.Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba zrealizowanych programów na rzecz wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej
	1.5.Utrzymywanie przez placówki opiekuńczo-wychowawcze ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.	1. Wprowadzanie pozytywnych norm życia społecznego.	1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze. 2. Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba instytucji, organizacji współpracujących z placówkami
	1.6.Rozwój wolontariatu na rzecz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	1. Stworzenie możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego.	1. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba dzieci objętych wolontariatem
	1.7. Wsparcie bieżącego funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych.	1. Stworzenie pozytywnego wizerunku placówek. 2. Pozyskanie dodatkowego wsparcia dla placówek.	1. Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych 2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba podjętych kampanii na rzecz promocji placówek

OBSZAR DZIAŁANIA: RODZINY ADOPCYJNE

Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1: Zapewnienie profesjonalnego systemu wsparcia rodzinom adopcyjnym						
1. Realizacja zadań związanych z przysposobieniem dziecka.	1.1.Promowanie przysposobienia dzieci jako skutecznej formy pomocy dziecku pozbawionej opieki rodziny naturalnej.	1. Zwiększenie liczby dzieci przysposobionych.	1. Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu. 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba przeprowadzonych adopcji
	1.2 Pozyskiwanie kandydatów na rodziców adopcyjnych szczególnie w przypadku dzieci starszych.	1.Zwiększenie liczby rodziców adopcyjnych	1. Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu,	2021-2023	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba osób/rodzin, adopcyjnych
	1.3. Szkolenie kandydatów na rodziców adopcyjnych.	1. Uzyskanie przez kandydatów specjalistycznego przeszkolenia.	1. Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu.	2021-2023	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba osób/rodzin, które ukończyły szkolenie
	1.4 Wspieranie rodzin adopcyjnych poprzez organizowanie spotkań indywidualnych i grupowych.	1.Wzmocnienie rodzin adopcyjnych w pełnieniu swojej roli.	1. Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu.	2021-2023	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka

OBSZAR DZIAŁANIA: RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat zadania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
Cel 1: Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej						
1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.	1. 1. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez prowadzenie akcji promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.	1. Przygotowanie i emisja audycji telewizyjnych. 2. Stworzenie profesjonalnej strony internetowej. 3. Przygotowanie art. prasowych. 4. Zakupienie gadżetów promocyjnych. 5. Zorganizowanie konferencji, seminariów, obchodów dnia rodzicielstwa zastępczego. 6. Przygotowanie co najmniej 1 kampanii rocznie.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – w miarę pozyskanych środków finansowych	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba nowoutworzonych rodzin zastępczych - liczba artykułów prasowych, spotów telewizyjnych ulotek dotyczących promocji rodzicielstwa zastępczego
	1.2. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze.	1. Przeprowadzenie szkolenia według programu PRIDE, tylko dla kandydatów zgłaszających gotowość bycia rodziną zastępczą z terenu miasta Elbląga. 2. Zwiększenie liczby profesjonalnie przygotowanych osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (co najmniej 1 grupy szkoleniowe rocznie)	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, - liczba osób/rodzin, które ukończyły szkolenie

2. Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w tych rodzinach	2.1.Realizacja katalogu świadczeń na rzecz rodzin zastępczych.	1. Wypłacanie świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin objętych świadczeniem
		2. Wypłacanie dodatku z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin objętych świadczeniem
		3. Wypłacanie dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba dzieci niepełnosprawnych przebywających w rodzinach zastępczych
		4. Wypłacanie świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba wydanych decyzji
		5. Wypłacanie wynagrodzeń rodzinom zastępczym zawodowym.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin zastępczych zawodowych
		6. Wypłacanie świadczeń za pełnienie funkcji rodziny pomocowej, na podstawie zgłoszonych wniosków.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zawartych umów na pełnienie funkcji rodziny pomocowej
		7. Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej w której przebywa więcej niż 3 dzieci.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zawartych umów na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich

		8. Udzielanie prawa do czasowego nie sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin korzystających z urlopu
		9. Wypłacanie świadczeń jednorazowych lub okresowych na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba wydanych decyzji
		10. Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin/dzieci objętych dofinansowaniem
		11. Wypłacanie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodziny zawodowej i niezawodowej.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (zadanie obligatoryjne w przypadku rodziny zastępczej zawodowej, w której jest powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej).	- liczba rodzin objętych świadczeniem
		12. Wypłacanie świadczeń (max dla 3 rodzin) na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu dla rodzin zastępczych zawodowych.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin objętych świadczeniem
	2.2. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	1. Objęcie usługami koordynatora rodzin zastępczych	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zatrudnionych koordynatorów - liczba rodzin objętych usługami koordynatora

	2.3 Organizowanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin zastępczych.	1. Objęcie rodzin zastępczych wsparciem specjalistów: psychologa, pedagoga i prawnika.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin objętych poradnictwem, - liczba udzielonych porad
	2.4 Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych.	1. Podniesienie wiedzy rodzin zastępczych w zakresie opieki i wychowania dzieci.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zorganizowanych szkoleń - liczba rodzin uczestniczących w szkoleniach
	2.5 Organizowanie superwizji dla rodzin zastępczych zawodowych.	1. Podniesienie jakości sprawowanej opieki nad dziećmi.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin uczestniczących w superwizji
	2.4. Określenie corocznego limitu wzrostu rodzin zastępczych zawodowych.	1. Wzrost rodzin zawodowych o 1 w każdym roku.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba nowo powołanych rodzin zawodowych
	2.5. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.	1. Uzyskanie dodatkowego wsparcia osobowego dla rodzin zastępczych.	1. Organizacje pozarządowe. 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba rodzin objętych wsparciem wolontariusza
3. Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.	3.1. Realizacja indywidualnych programów usamodzielniania.	1. Stworzenie wychowankom korzystnych warunków w procesie ich usamodzielniania.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba usamodzielnianych wychowanków
	3.2. Wspieranie finansowe i rzeczowe usamodzielnianych wychowanków zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.	1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej usamodzielnianym wychowankom .	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba wychowanków korzystających z pomocy finansowej
	3.3. Kierowanie wychowanków do udziału w programach, projektach w zakresie aktywizacji zawodowej.	1. Podniesienie kwalifikacji zawodowych wychowanków.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. PUP, 3. Organizacje i instytucje statutowo uprawnione do kształcenia zawodowego	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba osób uczestniczących w programach, projektach
	3.4. Prowadzenie mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków.	1. Zapewnienie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków. 2. Dostosowanie mieszkań do obowiązujących standardów	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba wychowanków zamieszkujących w mieszkaniach chronionych

	3.5.Pomoc w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy o podstawowym standardzie , do natychmiastowego zamieszkania.(niewymagające remontu)	1. Pozyskanie co najmniej 1-2 mieszkań rocznie.	1. Urząd Miejski.	2021-2023	Urząd Miejski Departament Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji Referat Spraw Mieszkaniowych	- liczba wychowanków, którzy otrzymali mieszkanie
--	--	---	-------------------	-----------	---	---

OBSZAR DZIAŁANIA: Kadra świadcząca usługi na rzecz dziecka i rodziny

Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry świadczącej usługi na rzecz dziecka i rodziny						
1. Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej, placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz innych podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.	1.1.Umożliwienie uczestnictwa w specjalistycznych szkoleniach kadrze świadczącej usługi na rzecz dziecka i rodziny	1. Uczestnictwo w szkoleniach, kursach z zakresu pracy z rodziną konferencjach i warsztatach specjalistycznych.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie. 3. Placówki opiekuńczo - wychowawcze.	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	- liczba zorganizowanych szkoleń
	1.2. Promowanie „dobrych praktyk” w zakresie pracy z rodziną i dzieckiem.	1. Rozszerzenie wymiany doświadczeń i wiedzy pomiędzy specjalistami z kraju i zagranicy.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie. 3. Placówki opiekuńczo - wychowawcze	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	-liczba osób uczestniczących w wizytach studyjnych w kraju - liczba osób uczestniczących w wizytach studyjnych poza granicami kraju

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt. 1 i art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny, natomiast do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

W opracowanie niniejszego programu zaangażowane były wszystkie instytucje i organizacje działające w Elblągu na rzecz rodziny i dziecka.

Przyjęcie „Elbląskiego programu wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2023” przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka w celu zapobieżenia umieszczaniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma stanowić ostateczność, po uprzednim wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Ponadto program zawiera zadania powiatu nałożone cytowaną powyżej ustawą, w tym coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Jednocześnie opracowany program promuje współpracę wszystkich podmiotów pracujących z dziećmi i rodzicami na rzecz skutecznej ich ochrony i pomocy.

Środki finansowe na realizację zaplanowanych działań w latach 2021 – 2023 są zabezpieczone w budżecie Miasta.

Treść uchwały została poddana konsultacjom społecznym z organizacjami pozarządowymi.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.